

Miljönämnden

Målstyrd verksamhetsplan 2012

Torsrum vid Alsterån

Tillhör Miljönämndens beslut 2012-01-30, § 4

[Handwritten signature]

Innehållsförteckning

MILJÖNÄMNDENS VERKSAMHETSPLAN 2012

BESKRIVNING AV MILJÖNÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE OCH MÅL.....	3
<i>Verksamhetens nyckeltal:</i>	3
BESKRIVNING AV ORGANISATIONEN.....	4

MÅLSTYRT ARBETE

<i>Hållbar utveckling:</i>	4
REN LUFT.....	5
GIFTFRI MILJÖ.....	6
SÄKER MILJÖ	7
BRA VATTEN	7
BIOLOGISK MÅNGFALD	9
HÄLSOSAM LIVSMILJÖ	10
ADMINISTRATION	12

MILJÖNÄMNDENS VERKSAMHETSPLAN 2012

Beskrivning av miljönämndens Ansvarsområde och mål

Miljönämndens ansvarsområde omfattar tillsyn, information och service inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelshantering. Huvudansvaret innebär operativt tillsyns/kontrollansvar och prövning enligt lagstiftningen inom miljö och livsmedel. Nämnden lägger dock stor vikt vid förebyggande arbete i samband med tillsynen vilket ofta innebär att missförstånd och felaktigheter kan undvikas.

Miljönämndens övergripande mål är att förebygga störningar och ohälsa hos människor och miljö. Målen omfattar också att skydda hälsa och miljö samt verka för en ökad livskvalitet och åstadkomma en långsiktig god hushållning med naturresurser. Nämnden uppmärksammar och stödjer det miljöarbete som bedrivs av frivilliga organisationer och andra aktörer.

I Budget 2012 har Kommunfullmäktige 2011-06-27 antagit fyra övergripande verksamhetsmål som gäller för kommunens verksamheter.

Uthållig tillväxt och positiv befolkningsutveckling

Kommunens företagsklimat skall vara bäst i länet och bland de 30 bästa i landet i Svenskt Näringslivs årliga undersökning.

Nyföretagandet ska öka med 30 procent för mandatperioden.

Mönsterås ska uppfattas som länets bästa kommun att bo och verka i när det gäller kommunal service och medborgarinflytande Mätningar ska göras via SCB:s Nöjd-Kund-Index.

Kommunens sjukfrånvaro skall vara under 4,5 procent genom ett starkt hälsofrämjande arbete under mandatperioden.

Verksamheterna skall drivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Mönsterås kommun skall successivt bli en fossilbränslefri kommun till år 2030.

Energianvändningen skall minska från 2005 med 20 procent till 2014 och 35 procent till 2020.

Miljönämnden fastställer årligen egna effekt- och verksamhetsmål. Målen omfattar ordinarie tillsyn samt kampanjer och projekt. Verksamhetsplanen revideras om förändringar initieras under året.

En tillsynsplan fastställs i samband med att verksamhetsplanen antas av nämnden.

Verksamhetens nyckeltal:

- Antal registrerade ärende - totalt
- Antal registrerade ärende - Miljö – Livsmedel - Övrigt
- Händelsestatistik; totalt och genomsnitt för antal händelser per ärende
- Antal genomförda och avslutade projekt jämfört med planerade

Beskrivning av organisationen

Miljönämnden har nio ordinarie ledamöter och nio ersättare. Nämnden har åtta planerade sammanträde per år.

Miljökontoret med sju anställda är utförare åt miljönämnden. Verksamheten omfattar tillståndsgivning, tillsynsbesök, projekt, hantering av klagomålsärenden, medverkan i arbetsgrupper, remisser, information och service. Projekt utförs ofta samordnat med övriga kommuner i länet, på regional eller nationell nivå.

Miljönämndens personal vidareutbildas kontinuerligt. Utbildning sker i samband med projekt och temadagar inom Miljösamverkan Sydost samt med kortare kurser och konferenser. Miljökontoret deltar aktivt i och får utbildning via livsmedelsverkets Nationella Vattenkatastrofgrupp VAKA.

Målstyrt arbete

Hållbar Utveckling

Att främja en hållbar utveckling innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. Hållbar utveckling bygger på samhällets miljömässiga, sociala och ekonomiska förhållanden.

Inriktningsmål

- Kommunen, som är en eko-kommun ska arbeta med en god miljö, den lokala näringslivsstrukturen och de lokala förutsättningarna som bas för hållbar utveckling.
- Förbrukningen av fossila bränslen ska minska. Målet är en fossilbränslefri kommun.
- Energianvändningen ska vara effektiv och minska.
- Kunskapen och medvetenheten om sambanden inom miljön måste öka och komma alla till del.

Effektmål

- Upprätta årliga gröna nyckeltal. Tolv nyckeltal upprättas i samverkan med Sveriges Ekokommuner.
- Upprätta miljöbokslut.
- Kommunens anställda ska utbildas i hållbar utveckling och miljöfrågor.
- Anordna utbildning i "sparsam körning".

<i>Strategiskt arbete för hållbar utveckling</i>
Arbeta med att utveckla barn och ungdomars förmåga att ta ett personligt ansvar för en hållbar utveckling
Utarbeta nya rutiner för att utse Miljöstipendiat
Utbildning av kommunens personal med hjälp av datasystemet "Miljökörkortet"
Utreda förutsättningar för ekoturism inom kommunen
Följa upp fastställda lokala miljömålen
Remissinstans för nya regionala miljömål
Deltar i kommunens översiktplanering
Medverka med kommunala representanter i föreningen Sveriges Ekokommuner
Samverkan med Mönsteråsgymnasiet med elevers projektarbeten

Ren luft

Berör miljömålen:

Begränsad klimatpåverkan

Halten växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människors påverkan på klimatsystemet inte blir farligt. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

Inriktningsmål

- Halter av luftföroreningar inte överstiger fastställda riktvärden.
- Halten av marknära ozon inte överskrider skadliga nivåer.
- Minska andelen fossila bränslen.
- Energieffektivisering.
- Läckage från köldmedieanläggningar begränsas.

Effektmål

- Förbrukningen av fossila bränslen inom kommunen ska minska.
- Att kommuninnevånarna inte utsätts för halter i utomhusluften som överstiger miljö kvalitetsnormerna.

<i>Strategiskt miljöarbete/Projekt</i>
Arbeta för miljövämlig upphandling
För miljökontorets och miljöämndens resor leasa bil med alternativt bränsle
Information om klimat, energibesparing och alternativa bränslen
Strategiskt miljöarbete
Delta i Kalmar läns luftvårdsförbund
Urbanmätning VOC i Mönsteråsluften 20 v fördelat över 2012

<i>Tillsyn/ Handläggning</i>
Anmälan/ansökan om miljöfarlig verksamhet
Ansökningar/anmälningar om värmepumpar
Information och rådgivning
Inkomna klagomål
Granskning av miljörapporter
Handläggning av ärenden vid övriga miljöfarliga verksamheter
Löpande tillsyn enligt Tillsynsplan enligt Miljöbalken

Giftfri miljö

Berör miljömålen:

Bara naturlig försurning

De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål.

Giftfri miljö

Miljön ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Inriktningsmål

- Onaturlig försurning av mark och vatten motverkas så att den naturgivna produktionsförmågan och den biologiska mångfalden bevaras.
- Markanvändningens bidrag till försurningen motverkas genom att jord- och skogsbruket anpassas.
- Halterna naturfrämmande ämnen i miljön är nära noll.
- Förorenade områden är undersökta och vid behov åtgärdade.
- Användning av kemiska bekämpningsmedel ska minska.

Effekt mål

- Kalkningsverksamheten ska fortlöpa med årlig kalkning av sjöar och våtmarker.
- Alkaliniteten i ett kalkat vatten ska ej understiga 0,1 mekv/l och pH-värdet ej understiga 6,0.
- Utsläppen av organiska lösningsmedel från industrin i kommunen ska minska.
- Förorenade områden ska vara identifierade senast 2012.
- Kvicksilverhalten i fisk från kommunens sjöar och vattendrag ska inte öka.

<i>Strategiskt miljöarbete/Projekt</i>
Arbeta för minskad förbränning av fossila bränslen
Årlig kalkning av sjöar och våtmarker i enlighet med fastställd kalkningsplan
Utföra spridningskontroller vid kalkning, provtagning av kalkade vatten
MSO - Projekt: Tillsyn gamla deponier, pågår t o m 2013
MSO – Projekt: Tillsyn på små verksamheter
Kontroll av kvicksilver i gädda från sjöar och vattendrag
Informera om utsortering och omhändertagande av farligt avfall, speciellt lågenergilampor

<i>Tillsyn/ Handläggning</i>
Information och rådgivning
Rapportering och avräkning av kalkningsinsatser till länsstyrelsen
Söka statsbidrag
Handläggning av remisser för rivningslov; rivningsplaner ska upprättas.
Löpande tillsyn enligt Tillsynsplan enligt Miljöbalken

Säker miljö

Berör miljömålen:

Skyddande ozonskikt

Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.

Säker strålmiljö

Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön.

Inriktningsmål

– Om spridning av radioaktiva ämnen till omgivningen skulle ske vid olycka kan konsekvenserna lindras genom en effektiv och nationell beredskap mot olyckor.

Effektmål

– Läckage från HCFC från större köldmedieanläggningar (mer än 10 kg) ska begränsas så att de årligen i genomsnitt inte överstiger 5 % av installerad mängd.

<i>Strategiskt miljöarbete</i>
Kontroller och uppföljning av årliga köldmedierapporter
Vid löpande tillsyn av miljöfarlig verksamhet uppmärksamma kylanläggningar
Information om att kasserade frys och kylskåp ska omhändertas på ett riktigt sätt.
Bevaka bakgrundstrålningen i kommunen, var 7:e månad
Delta i arbetet för att utarbeta kommunal risk- och sårbarhetsanalys
Aktivt följa utredningar och forskningsresultat avseende magnetiska fält

<i>Tillsyn/ Handläggning</i>
Handläggning av årliga köldmedierapporter
Yttrande över bygglov, detalj- och översiktsplaner
Information och rådgivning

Bra vatten

Berör miljömålen:

Ingen övergödning

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningarna för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhållande funktion ska bevaras samtidigt som förutsättningarna för friluftsliv värnas.

Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Hav i balans samt levande kust och skärgård

Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktig hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård bedrivs så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.

Inriktningsmål

- **Miljö kvalitetsnormer för vatten ska uppnås**
- **Vidta de åtgärder som krävs enligt Åtgärdsprogram för Södra Östersjön 2009 – 2015**
- Hav, sjöar och vattendrag som näringsbelastats genom mänsklig påverkan ska förbättras.
- Jordbrukets växtnäringsläckage ska totalt sett minska.
- Viktiga vattenresurser för nutida och framtida vattenförsörjning skyddas och bevaras för ett långsiktigt hållbart nyttjande.
- Fiskar ska kunna komma förbi vandringshinder i vattendragen, fiskvägar återställs eller nyskapas.
- Förekomst av bekämpningsmedelsrester i grund- och ytvatten ska ej öka.
- Den framtida grundvattenförsörjningen tryggas genom kommunala skyddsföreskrifter.
- Kommunens kustområde ska uppvisa en god miljö för rekreation, fiske- och naturupplevelser.
- Kustområdets miljöstatus med igenväxning, algblomning ska på sikt förbättras

Effektmål

- Alla enskilda avloppsanläggningar ska ha längre gående rening än slamavskiljning och hög skyddsnivå i särskilt utsedda områden
- Alla lantbruk och hästgårdar ska ha gödselvårdsanläggningar med minst 8 månaders lagring.
- Inom jord- och skogsbruket ska gödsling av mark vara behovsanpassad.
- Arbeta för att ansluta fastigheter med enskilda avlopp till kommunalt VA-nät vid t ex utbyggnad av gång- och cykelvägar.
- Inom inre vattenskyddsområde ska ingen kemisk bekämpning utföras.
- Inom inre vattenskyddsområde ska ej anläggas berg- eller jordvärmeanläggning.
- Oljecisterner ska vara i så gott skick att grundvatten inte riskerar förorenas.
- Ett aktivt arbete med att genomföra förbättrande åtgärder i kustmiljön.
- Medverka till att flera våtmarker tillskapas.
- Närsaltstillförseln till kustvattnet ska minska.
- Vattenomsättningen i vikar och inre delar av kustbandet ska öka.
- Samtliga offentliga badplatser ska ha en badvattenkvalitet utan anmärkning.

<i>Strategiskt miljöarbete/Projekt</i>
Arbeta med Vattendirektivet och vattenförvaltning av kustvatten, grundvatten, sjöar och vattendrag
Tillsynsprojekt Jordbruksverket – Effektiv näring
Nationellt projekt: ”Små avlopp – ingen skitsak”
LOVA - Projekt: Enskilda avlopp
LOVA - Projekt: Latrintömningsstation båtar
MSO – Projekt: Förbättrad recipientkontroll genom ökat deltagande
Projekt AQUABEST, musslor
Kustlandet Leader: Treårigt projekt om vatten och avlopp längs kuststräckan
Årligen följa upp och vid behov uppdatera ”Åtgärdsplan för kustmiljön”
Nytt kustmiljöprojekt omfattar bl a våtmarker i flera kustbäckar
LOVA – projekt: Vassröjning och restaurering

J 170

Projekt: Fiskväg vid Torsrums Kraftverk, prövning
Projekt: Biotopvårdande årgärder i Alsterån, fem åtgärder i nedre delen av ån
Upprätta skydd i Översiktsplaneringen
Upprätta beredningsplan och riskanalyser
Kontrollera bekämpningsmedelshanteringen i samband med lantbrukstillsyn
Medverka i Alsteråns Vattenråd, Emåförbundet och Snärjebäcken-Törnebybäcken-Nävråns vattenråd
Söka nya bidrag bl a via fiskeriverket
Provtagning av badvatten vid offentliga och andra badplatser enligt upprättat schema

<i>Tillsyn/ Handläggning</i>
Prioritera tillsyn av verksamheter och förorenade områden till de områden där vattenförekomster inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status.
Tillsyn av förorenings-skadade områden
Anmälningar/ansökningar om miljöfarlig verksamhet
Granskning av miljörapporter
Anmälan/ansökan om enskilt avlopp
Tillsyn av cisterner
Handläggning av övriga miljöfarliga verksamheter
Ansökning/anmälningsärende om åtgärder inom vattenskyddsområden
Dispenser avseende spridning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden
Sanering av oljeskador och andra kemikalieutsläpp
Inkomna klagomål
Information och rådgivning
Löpande tillsyn enligt Tillsynsplan

Biologisk mångfald

Berör miljömålen:

Myllrande våtmarker

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

Levande skogar

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Ett rikt odlingslandskap

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

Ett rikt växt- och djurliv

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.

Inriktningssmål

- Naturligt förekommande våtmarker bibehålls.
- Våtmarker i skogs- och jordbrukslandskapet ökar till areal eller antal.
- Inga verksamheter med skadliga effekter på våtmarker bedrivs inom kommunen.
- Nya våtmarker tillskapas i anslutning till lokala naturvårdssatsningar.
- Hotade arter ska vara kända och kan finnas kvar i sina nuvarande livsmiljöer.
- Skogsområden med höga naturvärden bevaras.
- Skogsmarkens naturliga produktionsförmåga bevaras. Försurning av mark och vatten, oönskad påverkan på hydrologin samt läckage av näringsämnen begränsas.
- Åkermarkens tillstånd ska möjliggöra en effektiv och långsiktig hållbar produktion av säkra livsmedel utan att skada den omgivande miljön.
- Kända ängar och naturbetesmarker bibehålls och hävdas. Hotade växter bibehåller eller utökas i sin utbredning.
- Det öppna landskapet bibehålls genom betning och annan hävd.

Effektivmål

- Alla värdefulla naturliga våtmarker är kartlagda under 2012.
- Öka antalet anlagda våtmarker inom kommunen.
- Återskapa gamla, tidigare utdikade våtmarker.
- Inga verksamheter med negativ effekter på värdefull skog bedrivs inom kommunen.
- Ekologiskt odlad mark skall öka.
- I konventionellt jordbruk ska bekämpningsmedelsanvändningen vara behovsanpassade.
- Stödja hållbart jord- och skogsbruk.

<i>Strategiskt miljöarbete</i>
Verka för att nya små våtmarker tillskapas. Kontakter med markägare och kontakter med myndigheter
Kalkning av våtmarker och sjöar
Medverkan i Alsteråns Vattenråd
Fastställa markanvändning och skydd i Översiktsplanen
Lyfta frågorna om värdefull skog och kommunala reservat inom arbetet med lokal naturvård
Information och rådgivning om t ex ekologiska livsmedel och om vikten av närproducerade livsmedel
Fiskeområde Kustlandet - Projekt: Emåfiske.se
Delta i Länsstyrelsens samverkansprojekt "Samverkan för naturvård"
LONA – projekt: Naturcentrum Emån
Arbeta för nytt lokalt naturvårdsprojekt, LONA
Projekt: Biotopvårdande åtgärder i Alsterån, fem åtgärder i nedre delen av ån

Hälsosam livsmiljö***Berör målen:******God bebyggd miljö***

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktig god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Säker mat och dryck

Livsmedel som lämnas ut till konsument ska ha en sammansättning och beskaffenhet så att de kan anses säkra att förtära. Genom märkning eller annan upplysning ska information om livsmedel ges som går att lita på.

Inriktningsmål

- Att byggnader har en tillfredställande inomhusmiljö med avseende på fukt och mögelskador.
- Att människor inte utsätts för höga radonhalter i inomhusluft och dricksvatten.
- Säker mat ska uppnås genom företagens egenkontroll.
- Livsmedelstillsynen ska vara risk- och erfarenhetsanpassad, där brister upptäcks och följs upp så att livsmedel inte är skadliga för konsumenters hälsa eller att redligheten äventyras.

Effektmål

- Vid rutinkontroll ska kommunens skolor och förskolor inte ha någon allvarlig anmärkning vad gäller inomhusmiljön eller utomhusmiljön.
- Buller från trafik och verksamheter ska inte överstiga gällande riktvärden.
- År 2020 ska radonhalten i alla bostäder vara lägre än 200 Bq/m³ luft.
- År 2010 ska radonhalten i alla skolor och förskolor vara lägre än 200 Bq/m³ luft
- Alla barnfamiljer med egen brunn ska ha dricksvatten av god kvalitet.
- En egentillsyn anpassad efter verksamhet ska finnas i samtliga livsmedelsanläggningar.
- Antalet livsmedelsanläggningar som bedömts enligt livsmedelstaxans erfarenhetsklass A (bättre än normalt) ökar och klass C (sämre än normalt) minskar .

Strategiskt livsmedelsarbete/projekt**Nationellt projekt om fastighetsägares egenkontroll – Hygien avslutas 2012**

VA-utredning Ödängla, uppföljning

Bevaka mätning och åtgärder av radon i bostäder

Allergianpassad kommun, ny allergiplan ska fastställas

Delta i arbetet med Översiktsplanen

MSO - Projekt: Intervjuteknik vid offentlig tillsyn**MSO –Projekt: Ökad medvetenhet och kunskap om enskilda dricksvattenbrunnar****Tillsyn/ Handläggning**

Ansökningar/anmälningar/klagomål avseende bl a mulltoa, avfall, bostäder, skolor, camping, bad, nedskräpning m m

Yttrande över bygglov, detalj- och översiktsplaner

Samordning av utskick av utrustning för radonmätning

Provtagning av vatten i enskilda vattenbrunnar

Godkännande och registrering av livsmedelsverksamheter

Tillsyn av tillfällig livsmedelshandling

Information och rådgivning

Löpande tillsyn enligt Tillsynsplan

Administration

Miljökontoret handlägger och förbereder miljönämndens ärenden. Kontoret verkställer nämndens beslut och är informationsansvarig mot företag och allmänheten. Nämnden har en väl utarbetad delegationsordning.

Effektmål

- Miljönämndens ärendehantering ska vara snabb, rationell och riktig.
- Nämndens arbete ska vara öppet för allmänhetens synpunkter och idéer.

<i>Strategiskt administrativt arbete</i>
Hemsidan, utarbeta nya blanketter och lägga ut mer information
Uppdatera rutiner och kontrollplaner för livsmedelstillsyn enligt revision
Vid behov revidera delegationsordningen
Utveckla arbetsformerna i enlighet med demokratiutvecklingsplanen
Förlägga sammanträde till skolor och kommunens tätorter
Kontakta kommunens studieförbund och intresseföreningar för att utbyta information och erfarenheter
Följa fastställd servicegaranti för handläggning av tillstånds-, tillsyns- och remissärenden
Befrämja och öka samverkan mellan förvaltningar och inom länet och regionen
Befrämja och öka samverkan med företag inom kommunen